

STUDIA GENERALIA 2007

Rakkauden evoluutio

Helsingin yliopisto 8.2.2007, Porthania (Yliopistonkatu 3), klo 18.00-20.00

PARINVALINTA

Valtiotieteiden tohtori Heli Vaaranen
Parisuhteita vai pari suhdetta?

Nuorten aikuisten parisuhde-elämään kohdistuu ulkoisia odotuksia. Omissa haaveissa nuori etsii kumppania, jossa on jotakin tuttua mutta ei liian tuttua. Parisuhde-elämä on kokeilua, erehdyksiä, ihastumisia, eroja ja yksinäisyyden jaksoja. On valtava onni löytää nuorena sopiva kumppani. Moni jää vähemmän sopivan kumppanin rinnalle, jos ei tiedä muusta tai odotukset parisuhteelta ovat vähäiset, arkiset ja rutiinomaiset.

Kuitenkin onneakaan voi jouduttaa tekemällä oikeita valintoja. Valinnat edellyttävät hyvää itsetuntoa. Joskus parin näkemykset ja tarpeet vaihtelevat suuresti ennen liiton solmimista ja keskusteluita käydään liian vähän.

Haastatteluissa kysyin nuoren parisuhdeihanteista ja siitä, millainen malli nuorella on parisuhteesta. Kysyin parisuhteen onnen hetkistä, ihastumisen huumasta ja suhteen vaikeista ongelmakohdista. Moni nuori mainitsi suhteessa väijyvän kriisin: vaikean sukulaissuhteen, alkoholin, yhden osapuolen liiallisen kunnianhimon tai yhteisen ajan puutteen. Nuoren parisuhteen kriisi on seikka, josta päädytään riitelemään jatkuvasti. Lopulta nuoresta parista tuntuu että kriisi pitää voittaa tai suhde lopettaa. Eräät silti jatkavat elämää "luuranko kaapissa" kriisin kanssa.

Miksi tutkia nuoria parisuhteita?

Parisuhteiden epävakaisuus, erot, myöhentyneet synnytykset ja kestävien suhteiden solmimisen vaikeus ovat huolestuttaneet suomalaista valtiovaltaa jo pitkään. Urbaani, myöhäismoderni yhteiskunta on johtanut pienen perheen ihanteeseen mutta usein pienenkin perheen kestävyys näyttää olevan vaakalaudalla.

Erojen seuraukset lapsille, naisille ja miehille ovat vaikeat. Perheen keskeisyys ihmisen elämässä ei ole enää kaikille itsestään selvää. Silti useimmat tarvitsevat säännöllisen parisuhteen. Ristiriita tarpeiden ja odotusten välillä on suuri, ja nämä vaihtelevat yksilökohtaisesti hyvin paljon.

Alustuksessa kiinnitän huomiota siihen, miten lapsuuden perheolot vaikuttavat nuoren tapaan rakentaa omaa parisuhdettaan. Kuvaan erilaisia nuoria suhteita ja niiden kehitystä sekä onnistumisen ja epäonnistumisen syitä.

Parisuhdetyypit

Jaan parisuhdetyypit kahteen lohkoon. Romanttisessa lohkossa ovat rakkaussuhteet, styylasuhteet, mustasukkaisuussuhteet, uusiosuhteet ja pikarakkaus. Arkirealistiseen lohkoon kuuluvat kevytsuhde, ponnahduslautasuhde, seksisuhde, hyötysuhde ja korvaussuhde. Erottavia tekijöitä ovat muiden muassa motiivit, arjen sietäminen tai sietämättömyys ja parin tulevaisuuden visiot.

Tässä tutkimuksen vaiheessa vasta kevytsuhteesta on julkaistu artikkeli Nuorisotutkimus-lehdessä 4/2006. Seuraava, työn alla oleva artikkelini kuvaa nuorten aikuisten kestävästä rakkaussuhteesta ja pikarakkauden eroavaisuuksia.

Suora lähetys ja videotallenteet internetissä, osoitteessa <http://video.helsinki.fi/studia/>.

Luentojen lyhennelmät ja luentosarjan ohjelma löytyy osoitteesta www.helsinki.fi/vst.

Luentosarjan luennot julkaistaan kirjana Vapaan sivistystyön toimikunnan julkaisusarjassa syksyn aikana.

Tilaukset: (09) 191 58063 (toimisto), vst@helsinki.fi tai www-sivuilta www.helsinki.fi/vst.